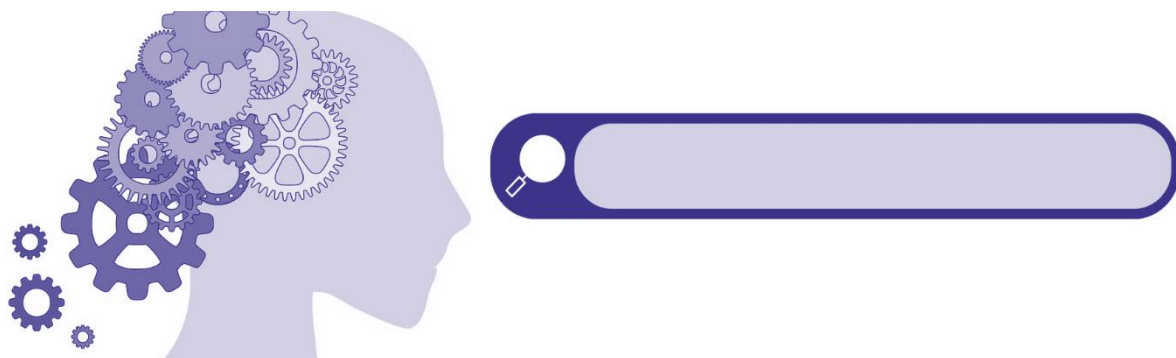

Psykolog af sproget?

eller Historien om hvordan en LinkedIn invitation under en pandemi startede en undersøgelse af, hvordan udtrykket *sprogpsykolog* (stadigt) bliver (mis)brugt.

Thomas Lind Andersen
LA Psykolog
2020 - 2023

PRAKSISRAPPORT

" § 1. Ret til at betegne sig som psykolog har kun den, der ved et universitet eller anden højere uddannelsesinstitution har bestået kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen."
Psykologloven

Sammenfatning af rapporten

Rapporten er et resultat af en nysgerrighed, som opstod kort inde i den første corona-nedlukning, hvorfor der i nogle uger var ekstra tid til at dykke ned i emnet. Nysgerrigheden opstod ud fra en invitation på LinkedIn, som førte til et klinikfællesskabs hjemmeside, hvor udtrykket *sprogpsykolog* blev misbrugt.

De fleste psykologer ved godt, at *sprogpsykolog* har været en misbrugt titel, da det nu er skrevet direkte ind i lovgivningen som eksempel på, hvad man ikke må kalde sig uden at være uddannet psykolog. Det var dog første gang, at jeg personligt så *sprogpsykolog* blive brugt i aktuel praksis.

Psykologtitlen bliver misbrugt på mange måder, men det var nærliggende at undersøge *sprogpsykolog* nærmere, da der ikke er nogen reelle psykologer, som bruger titlen. Det er samtidigt nemmere at søge danske resultater frem, da *sprogpsykolog* ikke staves på samme måde på andre sprog, modsat andre former for titelmisbrug med psykologtitlen.

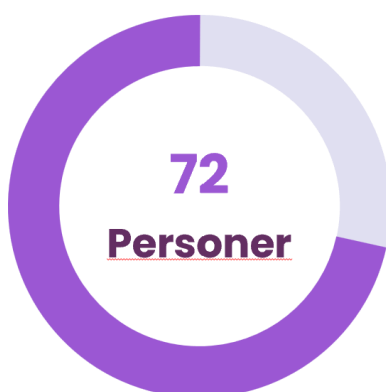
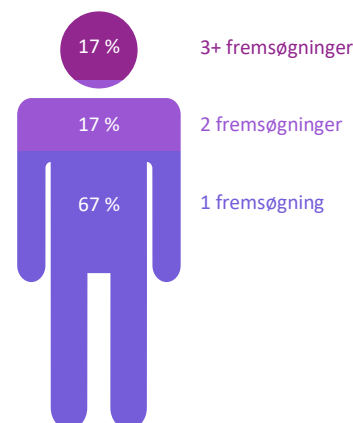
Rapporten har set på de resultater, der kan søges offentligt frem på Google, LinkedIn, Facebook, Twitter og Instagram, når man søger efter "*sprogpsykolog*". Dertil er søgeresultater på LinkedIn medtaget, hvilket har krævet en privat profil for at søge frem. Der er dog ingen profiler på LinkedIn, som er blevet besøgt. Der er foretaget søgninger i april måned i henholdsvis 2020, 2021 og 2022.

Tages der udgangspunkt i resultater *uden gentagelser* på Google, fremkommer der lidt over 100 resultater. Der kan desuden findes yderligere resultater på sociale medier. *Uden gentagelser* betyder også, at opslag, podcasts o.l. der distribueres på flere måder kun er talt med én gang, selvom de samme beskeder/reklamer kan være delt mange gange på tværs af forskellige sider og apps.

Efter gennemgang i 2021 blev der fundet 72 forskellige personer, som blev tituleret *sprogpsykolog* forkert. Dette var inklusiv 25 individer på LinkedIn, der tydeligt misbrugte titlen direkte på denne side. Ud af de 72 personer blev der fundet 24, hvis navne indgik i titelmisbrug mere end én gang.

I både 2021 og 2022 blev der fundet nye titelmisbrug, som ikke havde været fundet tidligere. Fra 2021 til 2022 var der tydeligt 11 nye titelmisbrug. Der fremkom også nye navne, som ikke var blevet fundet i 2020. Disse misbrug kunne både komme fra personer selv (herunder på individuelle hjemmesider) eller i form af tituleringer i opslag og artikler.

Personer, som misbruger titlen *sprogpsykolog*, bruger også mange andre forskellige titler. Der er dem, som hovedsageligt fokuserer på sprog, kommunikation og undervisning, men der er også en gruppe der fokuserer på sundhedsydelse inkl. terapi og behandling. Titlen bliver dermed misbrugt på tværs af brancher, hvor forbrugere og samarbejdspartnere kan have forventninger tilknyttet til psykologtitlen, som ikke kan imødekommes, uafhængigt af type og antal af andre kurser og uddannelser.

LinkedIn Invitationer i Pandemier

Der er mange måder at starte et nyt job på, men det kan klart anbefales, at man forsøger at undgå opstart et par uger inde i en national og international nedlukning. Med det sagt så åbnede kombinationen af nyt job, coronapandemi og påskeferie for en mulighed, hvor en relativt uskyldig invitation på LinkedIn blev til mere end bare en halv times nysgerrighed i browseren.

Nu siger jeg *relativt uskyldig invitation*. Det er nok sjældent for de fleste, at de hører om titelmisbrug, men i psykologkredse er der alligevel et løbende fokus på konkrete brud på titelbeskyttelsen – og på de kreative måder, hvorpå forskellige personer lige akkurat undgår/omgår at bruge titlen uberettiget.

Der var da heller ikke nogen egentlig mistanke, da jeg kiggede ind i det klinikfællesskab, som invitationens ejermand kom fra. Der var en række tegn på et sammensurium af behandlinger, så jeg var originalt mere nysgerrig på, hvordan fællesskabets egentlige ydelser og sammensætning så ud. Og der midt i listen af behandlere, så jeg for første gang et udtryk, som jeg ellers kun var stødt på som eksempel i lovgivning og vejledninger: *Sprogpsykolog*.

Titelbeskyttelse

Titlen som psykolog er beskyttet i mange lande, ligesom en række andre sundhedsprofessionelles titler er det. Der er dog eksempelvis ingen beskyttelse af udtrykkene *psykoterapeut* og *psykologisk rådgiver*, hvor enhver person kan kalde sig disse uafhængig af uddannelse, træning og erfaring.

Der er forskellige krav i verdenen til, hvornår man må kalde sig *psykolog*, og i Danmark har vi ovenikøbet også den beskyttede titel *autoriseret psykolog*. Begge beskyttet gennem psykologloven. Der er flere lange historier om, hvorfor det danske system ser ud som det gør, men det er min personlige mening¹, at det kun er på plads med de nuværende krav, som ikke engang er blandt de mest strikse i verdenen. Der er dog jævnligt faggrupper/interessegrupper, som forsøger at udvande psykologtitlen i Danmark.

Lovteksten kan være lidt svær at gennemskue, men en række vejledninger, herunder nu Psykolognævnets hjemmeside, gør det tydeligt at beskyttelsen ikke bare gælder ordet *psykolog* fritstående, men også alle udtryk, hvor du sætter noget foran. Man må altså ikke kalde sig *sportspsykolog* uden at være faktisk psykolog, fordi titlen stadig indeholder ordet "*psykolog*". Den eneste undtagelse, som har været en udbredt forståelse, er titlen *hundepsykolog*, som de danske domstole skulle have sagt var okay²; ligesom enhver jo må kalde sig *dylæge*, for hvem skulle forvente reelle kvalifikationer med den titel³?

I tidens ånd, tænkte jeg, det ville være interessant at se, hvad ChatGPT⁴ ville samle og svare, hvis man spurgte den om *Hvorfor er titelbeskyttelse vigtigt?*:

¹ Advarsel: Selvom jeg forsøger at være rimelig objektiv gennem rapporten, er den præget af noget forudindtaget, nogen værdier og nogle synspunkter. Dette kommer bl.a. til udtryk løbende gennem rapporten ifm. udtrykket "*misbrug*", som jeg vælger at benytte frem for udtrykket "*uberettiget*", som psykolognævnet ellers benytter.

² De fleste kilder til dette er efterhånden forsvundet, selvom man kan se sporene af en retssag tilbage fra 2011-2012 nævnt i visse medier.

³ Spoiler alert: Ironi kan forekomme løbende gennem rapporten. Hvis du er rigtig heldig, er jeg også kommet til at tilføje jokes omkring statistik eller psykometri!

⁴ ChatGPT, april 2023: <https://chat.openai.com/chat> (spørgsmål og svar på dansk).

”Titelbeskyttelse refererer til lovgivning eller regler, der beskytter brugen af en bestemt professionel titel eller betegnelse. Det er vigtigt, fordi det hjælper med at sikre, at kun personer, der har opnået de nødvendige kvalifikationer og færdigheder, kan bruge den pågældende titel.

Der er flere grunde til, at titelbeskyttelse er vigtig:

- 1. Kvalitetskontrol: Titelbeskyttelse hjælper med at sikre, at personer, der bruger en bestemt titel, har de nødvendige kvalifikationer og færdigheder til at udføre deres arbejde på en professionel og ansvarlig måde.*
- 2. Forbrugerbeskyttelse: Titelbeskyttelse giver også forbrugerne en måde at identificere professionelle, der har de nødvendige kvalifikationer og færdigheder til at udføre deres arbejde på en pålidelig og effektiv måde.*
- 3. Tillid og troværdighed: Ved at beskytte professionelle titler hjælper man med at opretholde tilliden og troværdigheden for både den pågældende profession og det samfund, som de tjener.*

Samlet set hjælper titelbeskyttelse med at sikre, at kvalificerede fagfolk har adgang til arbejdspladser, og at forbrugerne kan stole på, at de får professionelle tjenester af høj kvalitet fra kvalificerede fagfolk.”

- ChatGPT 3.5

No such thing as a sprogpsykolog

Og det er så her udtrykket ”sprogpsykolog” kommer ind i billedet. ”Sprogpsykolog” er sammen med *erhvervspsykolog*, *dybdepsykolog* og *idrætspsykolog* de fire eksempler, som psykolognævnet kommer med, selvom at det indefra⁵ ikke virker til at være de mest misbrugte udtryk.

Titlen ”sprogpsykolog” virker umiddelbart til at være udledt fra studier i *sprogpsykologi*, som er mere forbundet til lingvistikken (sprogvidenskab) end psykologien. Og selvom det i dag er svært at finde frem til, hvorfor titlen begyndte at blive brugt i Danmark, er udtrykket stærkt knyttet til *Instituttet for Nordiske Studier og Sprogvidenskab*, *Humanistisk fakultet*, *Københavns Universitet* og deres kandidatuddannelse i sprogpsykologi⁶. Enkelte resultater fra søgningerne i rapporten viser da også, at ordet ”sprogpsykolog” historisk blev brugt som udtryk på uddannelsen i nogle år, ligesom at de fleste personer, der misbruger titlen ”sprogpsykolog”, virker til at have en *Cand.mag. i sprogpsykologi*. Her kommer smuthullerne igen frem, for det er ikke bare lovligt men korrekt, at skrive man er ”cand.mag i sprogpsykologi”, eller at man har en ”kandidat i sprogpsykologi”. Man må bare ikke kalde sig ”sprogpsykolog”.

Når det var interessant at kigge videre på udtrykket ”sprogpsykolog” frem for andre titelmisbrug, så var det fordi, at jeg aldrig var stødt på nogen psykologer, som faktisk kaldte sig selv ”sprogpsykolog”. Mange af de andre udtryk bruges faktisk af psykologer, for at præcisere hvilke områder eller klientgrupper, de arbejder med. Men det virker ikke til, at ”sprogpsykolog” er et af udtrykkene, som bruges af faktiske psykologer. Som ekstra bonus, staves ”sprog” ikke på samme måde i de øvrige skandinaviske sprog, hvilket var en fordel, når der kun skulle søges danske resultater frem.

⁵ Læs: Én enkelt psykologs oplevelser og indsigt.

⁶ Som virker til at have både spændende og relevant indhold, om end det ikke gør en til psykolog.

Formål

For hele formålet, med rapporten her, er at vise, hvad jeg kom frem til, da jeg så undersøgte brugen af udtrykket *sprogpsykolog*. Min nysgerrighed førte mig til specifikke søgninger på Google, Facebook, Twitter^{7,8}, Instagram og LinkedIn. Og selvom resultaterne ikke fremstiller en hel branche, som misbruger titlen, så er der enkelte eksempler på systematisk misbrug samt fortsatte nytilkomne.

Det er måske værd at pointere, at formålet *ikke* har været at finde individer at angribe eller pege på. Rapporten kommer derfor heller ikke med specifikke navne, selvom der stadig bruges beskrivende formuleringer og konkrete resultater. Dertil indeholder rapporten kun materiale – herunder avancerede søgninger – som alle andre kan finde frem til på få minutter, eller som alle andre kunnet have fundet frem på det gældende tidspunkt⁹.

”Uberettiget anvendelse af titlerne straffes med bøder.”

Psykolognævnet

Med alt dette sagt er det dog også værd at understrege, at det reelt er ulovligt at bruge titlen *psykolog* uberettiget¹⁰ – uafhængigt af intentioner og bevidsthed omkring reglerne – og at resultaterne peger på at dette foregår både utilsigtet og med fuldt overlæg.

Metode

Projektet har taget udgangspunkt i det offentligt tilgængelige. Derfor er store dele af projektet udført uden brug af profiler på sociale medier, uden at skulle logge på nogen hjemmesider, med brug af søgninger i en privat browser/inkognito, og til tider ved brug af en VPN-forbindelse for at tjekke, om det ændrede på resultatet.

Derfor er søgemaskinen Google hovedsageligt blevet brugt. Søgeordet har typisk været *”sprogpsykolog”* – inklusiv anførselstegnene – for at søge på det specifikke ord og dermed undgå mange resultater med ordet *sprogpsykologi*. Der er desuden taget udgangspunkt i Googles umiddelbare søgeresultater, hvor de udelader en række ens-lignende resultater¹¹.

Søgningerne blev som udgangspunkt lavet uden andre filtre eller betingelser, men der er også lavet søgninger via Google, hvor der er blevet bedt om at søge i det offentligt tilgængelige indhold på henholdsvis Facebook, Instagram, Twitter og LinkedIn. Dette gav især på sidstnævnte en række resultater, som ellers ikke var en del af søgeresultaterne – men dog ikke meget mere, end da der blev søgt *”sprogpsykolog”* i LinkedIns egen søgefunktion.

Der er nemlig også lavet enkelte søgninger med egen profil på Facebook, Twitter og LinkedIn, for at kunne søge gennem disses egne søgefunktioner. Der er dog aldrig besøgt nogen profiler som en del af rapporten – og det er dermed kun de oplysninger, der kan ses i søgeresultaterne, som der er taget udgangspunkt i.

Hertil er der i 2021 og 2022 foretaget google-søgninger, hvor der blev bedt om, kun at få resultater fra det seneste år. Den fulde søgning blev dog også foretaget igen begge år.

⁷ The X formerly known as Twitter. Rebrandingen er sket så sent i processen, at *Twitter* er bibeholdt gennem teksten.

⁸ Tro det eller ej, men Twitter kunne faktisk fremstå som et mondænt medie for nogle år siden.

⁹ I enkelte tilfælde dog kun med egen profil på sociale medier, for at kunne bruge mediets egen søgefunktion.

¹⁰ Psykolognævnet: <https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/beskyttelse-af-titlerne-psykolog-og-autoriseret-psykolog>

¹¹ Et eksempel på udeladte resultater, er når den samme podcast fremgår gennem forskellige hjemmesider for apps.

Endeligt blev der i 2020 lavet en enkelt søgning med "language psychologist" – igen med situationstegnene, for at undgå resultater, hvor language og psychologist indgik separat. Denne søgning blev desuden begrænset med filter til kun at vise resultater for "Land: Danmark".

Der er blevet udvalgt en række insights omkring disse søgninger til rapporten, med forsøg på at holde det konsistent omkring emnet. Afhængigt af hvilke data man kigger på, vil man også kunne finde andre interessante og relevante pointer i søgeresultaterne, som der desværre ikke har været plads til at inkludere.

Insights

Google-søgninger

Når der søges på Google, kommer der en værdi frem omkring mængden af søgeresultater. Tallet bliver ofte justeret, hvis man klikker sig ind i resultatlisterne – bl.a. fordi resultaterne bliver vurderet og bearbejdet. Selvom Google ved første øjekast gav udtryk for, at der var over tusind søgeresultater på "sprogpsykolog", blev dette generelt nærmere til lidt over hundred resultater på 11 sider, hvis man klikkede sig ind på resultaterne – når de gentagende/ens-lignende resultater var frasorteret som standard.

Ud fra dette, er det fair at spørge, om problemet så ikke umiddelbart ser småt ud. Og jo, det kunne det som sådan godt se ud som. Men da ordet *sprogpsykolog* ikke bliver brugt af reelle psykologer¹², kan et trecifret resultat omvendt virke overraskende stort, hvis tallet repræsenterer antallet af misbrug. Og selvom tallet ikke repræsenterer det antal af personer, som misbruger titlen, så er tallet omvendt kun et lille udsnit af antallet af de gentagende gange titlen misbruges – herunder de gentagende gange, hvor de samme personer kontinuerligt misbruger titlen.

Antallet af søgeresultater ændrede sig ikke meget fra april 2020 til april 2021, men der kom dog nye søgeresultater frem. Dette viser, at titlen sprogpsykolog ikke bare historisk er blevet misbrugt, men fortsat bliver det på ny. Efter en nærmere gennemgang af indholdet fra 2020 til 2021, blev det også tydeligt, at der både er tale om personer, som fortsætter deres misbrug af titlen, men også nye personer, som pludseligt dukker op, bl.a. fordi de begynder at promovere sig (anderledes).

Der var endnu færre ændringer fra april 2021 til 2022 end året før. Alligevel fremkom et nyt navn, når der blev søgt på resultater inden for det seneste år, og der var et par gamle gengangere, der nu blev tituleret "sprogpsykolog" i et par nye opslag på sociale medier, på et par undersider på egne hjemmesider, samt i et par nyhedsmedier. Samlet tydeligt 11 nye titelmisbrug på et år.

2020 blev der lavet en søgning med udtrykket "language psychologist". Søgningerne var begrænset til Danmark gennem Googles egne søgeparametre. Der kom da også kun 9 resultater op hvoraf enkelte handlede om sprogpsykologi. Der var dog også et par LinkedIn-profiler, som allerede var set blandt de

¹² Det er blevet brugt korrekt om enkelte historiske fagpersoner. Men der er i resultaterne ikke en eneste af personerne, som benytter sig titlen "sprogpsykolog", der faktisk fremstår med uddannelse, som giver ret til at bruge titlen – selvom det undervejs siden 2020 er begyndt at se ud som, at en enkelt person faktisk er i gang med en kvalificerende uddannelse, og måske endda har afsluttet denne, når du læser dette.

Når det kommer til Google, så er resultaterne tilpasset alt, hvad de ved om computeren, internetforbindelsen, browseren, internetbrug, forbrug foruden en lang række variable i en samlet algoritme. Det betyder også, at det kan variere fra person til person og fra gang til gang, hvordan resultatlisterne ser ud.

danske søgninger, men med en engelsk version af deres profil. Der var en enkelt historisk publikation fra Københavns Universitet, som brugte udtrykket misvisende, men dog ikke om nogen konkrete personer så meget som om deres uddannelse. Hertil en enkelt titulering, et forsvundet blogindlæg, og et resultat fra Pinterest, hvor et allerede kendt navn, benyttede sig af titlen på engelsk. Samlet virkede det dog til, at begrebet faktisk var ubenyttet på engelsk inden for Danmark, bortset fra et par enkelte personer, som både bruger det på dansk og engelsk.

Titler der kom frem sammen med "sprogpsykolog" ved google-søgning i april 2020

I søgningerne for sprogpsykolog (uden anførselstegn) gennem de tre år¹³, er følgende titler også fremkommet: *parterapeut, familieterapeut, hypnoseterapeut, NLP-terapeut, NLP Coach, "adjunkt og sprogpsykolog ved Center for Almen Medicin på KU", ekstern lektor, dansklærer, historiker, talepædagog, projektansvarlig, projektleder, karrierevejleder, HR Partner, tekstforfatter, Art of Hosting practitioner, omstillings- og mobiliseringseksper, drivkraft, eliteudøver, landsholdstræner, redaktør, webredaktør, journalist, fotograf - samt ikke at forglemme den ordentlige mundfuld "kvinde, søster, datter, sprogpsykolog, veninde, bogelsker, frivillig, bestyrelsesmedlem, kommunikationsnørd og en hel masse andet, der er med til at definere, hvem jeg er" fra en kronik i Kristeligt Dagblad*¹⁴.

Blandt alle disse titler, fremkommer der tre forskellige kategorier af personer, som benytter sig af titlen *sprogpsykolog* blandt flere:

¹³ Henholdsvis 2020, 2021 og 2022.

¹⁴ I den forbindelse: Stort tillykke til personen, der gik fra at være "næsten færdiguddannet åndedrætsterapeut" til at være SOURCE åndedrætsterapeut!

1. Dem som fortsat har fokus på sprog, kommunikation og undervisning.
2. Dem som har fokus på terapi, coaching, behandling og velvære.
3. Dem som både er 1 og 2.

Det er nok især tydeligt, hvorfor det er problematisk at misbruge titlen *psykolog*, når man sælger sundhedsbaserede ydelser. I disse situationer er der stor risiko for, at forbrugeren kan få forventninger til personens kvalifikationer. Men der er også en stor risiko for, at forbrugeren tror de har nogle rettigheder og en retssikkerhed, som faktisk slet ikke er til stede. På lignende vis, skal man være opmærksom på, at der kan være forventninger til psykologer inden for andre brancher, herunder kommunikationsbrancher, som ikke kan imødekommes, når man ikke er en psykolog men bruger udtrykket.

LinkedIn

LinkedIn er også medtaget som socialt medie¹⁵. Det adskiller sig fra de andre i denne sammenhæng, da det er ment som et professionelt miljø, hvor både arbejdstager og arbejdsgiver kan præsentere sit arbejde, kompetencer, kvalifikation, projekter, historik m.m. Dermed er det også et oplagt sted at benytte sine titler eller benytte kreative formuleringer, og der er mange forskellige muligheder for at gøre det på ens profil. LinkedIn er dog også i høj grad et lukket system, hvor de fleste profiler kun er delvist tilgængelige uden en bruger – men fuldt tilgængelig, hvis blot man registrerer sig. Derfor blev der på LinkedIn ikke kun brugt google-søgninger afgrænset til *LinkedIn.com*, men også LinkedIns eget (integrerede) søgefelt blev benyttet. Profilerne er dog ikke blevet besøgt, og resultaterne baserer sig derfor på søgeresultaterne og den metadata som medfølger, og dermed ikke på de fulde profiler.

Lige så snart man skriver sprogpsykolog ind i søgefeltet på LinkedIn, kommer der et forslag om en bestemt gruppe: "cand.mag. i sprogpsykologi". Det er en "listed group", der i april 2020 havde 210 professionelle medlemmer og beskrivelsen "Et sprogpsykologisk netværk hvor undervisere og kandidater kan etablere, bevare og styrke relationer til hinanden og faget". Da navnet på gruppen indeholder "sprogpsykolog", er der ikke som sådan noget mærkeligt i at den popper frem, men medlemstallet viser, at der er nogle hundrede medlemmer, som umiddelbart har en kandidat i sprogpsykologi¹⁶.

Der var i april 2020 samlet set 46 søgeresultater i kategorien *content about sprogpsykolog* på LinkedIn. Disse resultater indeholdte indlæg, nyheder og den nævnte gruppe, foruden personlige profiler. Bad man udelukkende om personer, så kom der 28 resultater frem, hvoraf den ene fremstod anonymt i resultaterne, men som kan genkendes fra andre resultater på google. Af disse brugte 11 personer *sprogpsykolog* direkte i deres titel, mens yderligere 7 brugte *sprogpsykolog* i deres summary, og en enkelt brugte titlen på en tidligere stilling. Ved de resterende, kunne brugen af sprogpsykolog ikke ses direkte i søgeresultaterne – og kun ved en enkelt fremgik ordet *sprogpsykologi*.

Da søgning blev gentaget i april 2021, var der kun 26 resultater på personer. Til gengæld blev *sprogpsykolog* her tydeligt brugt af 25 af personerne (inkl. den anonyme bruger), hvoraf 10 brugte *sprogpsykolog* i deres nuværende titel, mens én fortsat havde det som en tidligere stilling. Flere brugte titlen i deres summaries, og flere brugte udtrykket i deres uddannelser, ofte som "Cand.mag Sprogpsykolog", "Cand.mag. i Sprogpsykolog" eller lignende¹⁷.

¹⁵ Der er benyttet LinkedIn på engelsk, hvorfor at flere udtryk undervejs vil være på engelsk, selvom de kan være fuldt oversat i den danske version af siden.

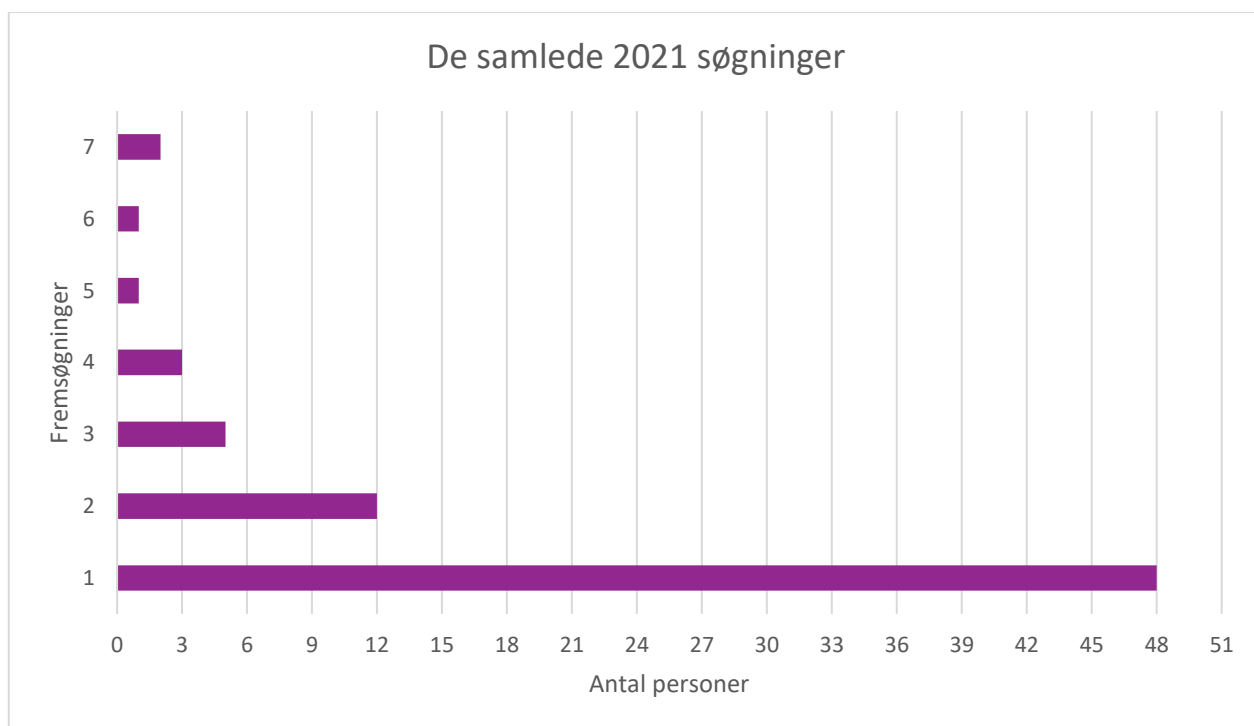
¹⁶ Ud fra dette tyder rapportens egne tal dermed på, at langt størstedelen af kandidaterne *ikke* misbruger psykologtitlen.

¹⁷ Det er fantastisk at så mange akademikere med en sproglig uddannelse, helt tilfældigt, kommer til at lave den præcist samme fejl, hvor det sidste *i* smutter!

Størstedelen, uafhængigt af om de bruger *sprogpsykolog* i deres nuværende titel på LinkedIn, bruger mere end én titel. Det er relativt normalt for mange på LinkedIn, især hvis man har flere funktioner, eller når man ikke får en naturlig titel ud af sin uddannelse. Foruden sprogpsykolog bruger personerne på LinkedIn også titlerne: *Kommunikationsrådgiver, kommunikationskonsulent, forretningskonsulent, pædagogisk konsulent, fuldmægtig, projektkoordinator, redaktionskoordinator, administrativ specialist, sexolog, stresscoach, stresseksper, lektor, timelærer, forfatter, foredragsholder, tekstforfattere, skribent, social media campering manager, behandler, psykomotorisk terapeut, zoneterapeut, taleterapeut, keramiker m.fl.*

På tværs af søgninger

Samles alle søgeresultaterne fra april 2021 – inkl. den brede søgning på Google, søgningerne for Facebook, Instagram, og Twitter via Google samt søgningen på LinkedIn – så fremkommer der 72 separate individer, som misbrugte titlen ”sprogpsykolog”. For langt de fleste (48) blev der ”kun” fundet en enkelt ”forseelse”, men der er også 12 individer, hvor det er hurtigt at finde frem til 3 eller flere forseelser. Det skal i den forbindelse understreges, at gentagelser ikke tæller med flere gange her; altså tæller eksempelvis det samme opslag på sociale medier, den samme podcast og den samme titel på LinkedIn kun med én gang, selvom de kan blive vist mange gange på de respektive sociale medier eller på tværs af distributører.

Udelukkes resultaterne fra LinkedIn, blev der fundet 52 forskellige individer, hvoraf 31 ”kun” havde en enkelt offentlig tilgængelig forseelse (gentagelser ikke talt med), mens 11 individer fortsat havde 3 eller flere offentligt tilgængelige forseelser.

Aret efter blev der fundet ét nyt navn, som kan tilføjes til listen. De blev tituleret i et dansk fagligt medie, men da personen blev søgt frem, benyttede de også selv ordet ”sprogpsykolog” i deres akademiske profil på et af de danske universiteters hjemmeside. Og det er på trods af, at ordet *sprogpsykologi* ville passe lige så godt ind i sætningen.

Perspektivering

Psykologer arbejder bredt ude i samfundet, og psykologi er relevant i de fleste områder og brancher. Måske derfor ses der også uberettiget brug af psykologtitlen fra mange sider. Sportens/idrættens verden er en kendt synder i de interne psykologfora, men også *sprogpsykolog* bliver fortsat brugt, både af folk inden for sprogfaglige hverv, men også blandt en række personer, som studerede sprogpsykologi, men som nu udøver sundhedsydelser, kommunikationsydelser, selvhjælpsydelser, akademiske ydelser m.m. Fælles for disse områder er, at der er reelle psykologer, som arbejder inden for disse områder, og at forbrugere vil kunne have forventninger forbundet til psykologtitlen, som ikke reelt set bliver imødekommet. Der kommer også udtalelser i medierne, som bliver tillagt psykologbranchen, selvom dette ikke er korrekt. Hvad der dog er særligt ved brugen af udtrykket "sprogpsykolog", er at der i 2020 – 2022 ikke var en eneste reel psykolog, som brugte titlen på internettet, i hvert fald som kunne søges offentligt frem. Det står i kontrast til titlen sportspsykolog, som trods alt bliver benyttet af psykologer, der arbejder lige netop med dette.

Selvom problemet med misbrug af psykologtitlen gennem titlen "sprogpsykolog" fremstår ret småt, så er det et fortløbende problem. I perioden april 2020 til april 2022 fremkom der ikke blot flere nye navne, men en række navne fremstod som faste misbrugere af titlen, da de aktivt benyttede sig af "sprogpsykolog" som titel over tid. Hertil giver rapporten kun en indsigt i lige netop dét misbrug - "sprogpsykolog" – og kun på det offentligt tilgængelige internet. Hvor mange der på anden vis misbruger psykologtitlen fremgår ikke af rapporten, og det er svært og ressourcekrævende at undersøge.

Psykologer er ikke de eneste, som uddanner sig og arbejder under etiske retningslinjer. Derfor foreslås det heller ikke, at personer der misbruger psykologtitlen ikke kan levere gode ydelser. Der findes da også mange, som leverer lignende ydelser, men som ikke (mis)bruger psykologtitlen eller endda taler psykologtitlen ned. Psykologbranchen arbejder også selv løbende med at forbedre sig, ligesom der i de senere år er kommet ekstra fokus på kvaliteten af psykologarbejde, herunder yderligere krav, forventninger samt konsekvenser. Dette gøres især gennem tautorisation for psykologer, der er forbundet med en yderligere beskyttet titel; *autoriseret psykolog*. Men netop alle disse fokuspunkter på kvalitet, forbedringer, (lov)krav, rettigheder, standarder, etik, konsekvenser m.v. understreger, hvorfor at psykologtitlen netop skal beskyttes og ikke misbruges.

Med det argument kan man så også spørge, om den svingende tone i denne rapport er passende. Og jeg har også været i tvivl. Da jeg først begyndte at skrive, var teksten i en mere formel tone og til tider mere akademisk. I sidste ende er rapporten farvet af, at det hele startede som en nysgerrighed i fritiden og ikke som et fagligt projekt. Den er nok også farvet af, at jeg ikke undervejs stødte på nogen konkrete offentlige historier fra ofre af titelmisbruget.

Det uberettiget brug af titlen psykolog gennem titlen "sprogpsykolog" er reelt set nok hurtigt løst på kort sigt, men vil nok aldrig rigtigt kunne løses helt på længere sigt. Skulle man støde på problemet, er Dansk Psykolog Forening altid interesseret og forholder sig til alle henvendelser¹⁸, først med en samarbejdende tilgang efterfulgt af en juridisk tilgang om nødvendigt. Denne tilgang vil også blive benyttet med de relevante resultater fra denne rapport, når rapporten er blevet offentliggjort.

"Alle, som bliver bekendt med, at en person uberettiget anvender titlen "psykolog" eller "autoriseret psykolog", kan anmelde forholdet til politiet."

Psykolognævnet

¹⁸ <https://www.dp.dk/raadgivning/lovgivning/titelbeskyttelse/>

Litteratur

Da lov, etik og praktiske retningslinjer løbende bliver opdateret og ændret, vil flere af disse links hurtigt kunne blive forældet efter rapportens udgivelse. Du vil dog kunne søge relevant information frem på de respektive sider, selv hvis det aktuelle link er blevet forældet eller fjernet.

Psykologloven og udvalgte tilknyttede bekendtgørelser

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1534>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/443>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/444>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/567>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2010/1303>

Psykolognævnet

<https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet>

<https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/beskyttelse-af-titlerne-psykolog-og-autoriseret-psykolog>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1315>

<https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2022/10267>

Dansk Psykolog Forening

<https://dp.dk>

<https://www.dp.dk/raadgivning/lovgivning/titelbeskyttelse/>

Etiske principper for nordiske psykologer

<https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2022/11/EtiskePrincipper.s.27-32fraDPRegelsaet-2021-24.pdf>

<https://www.dp.dk/fag-og-politik/fag/etik-i-psykologifaget/>

EFPA Model Code of Ethics

<https://www.efpa.eu/sites/default/files/2023-03/model-code-of-ethics.pdf>

Titelbeskyttelse og autorisation for en række andre sundhedspersoner

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/122>

<https://stps.dk/sundhedsfaglig/autorisation>

<https://sum.dk/sundhed/sundhedsvaesenet/sundhedspersonale/autorisation-og-selvstaendigt-virke>

<https://stps.dk/Media/638308017721882555/Hvad%20vil%20det%20sige%20at%20v%C3%A6re%20autoriseret%20sundhedsperson%20version%202023.pdf>

<https://stps.dk/media/9054/903C05D44CB84B7DA5774AFBFE43B1FD.pdf>

ChatGPT

<https://chat.openai.com/chat>

Open Access. Some rights reserved.

Licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

This license requires that reusers give credit to the creator. It allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, for noncommercial purposes only.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>

Published by LA Psykolog | December 2023
© LA Psykolog. Some rights reserved.

<https://LApsykolog.dk>